

Gradska knjižnica Pregrada

**SMJERNICE ZA IZGRADNJU I UPRAVLJANJE FONDOM
GRADSKE KNJIŽNICE PREGRADA**

1. UVOD

Gradska knjižnica Pregrada djeluje na području grada Pregrade od 5.927 stanovnika. Prema broju stanovnika svrstava se u narodne knjižnice VII. tipa koje pokrivaju područje od 3.001 do 10.000 stanovnika (Standardi za narodne knjižnice, NN 103/2021).

U svom radu Knjižnica je usmjerena na poticanje čitanja, korištenje suvremene tehnologije, stvaranje adekvatnog i ugodnog okruženja te stručni, kulturni i pedagoški rad s članovima i korisnicima. Na taj način osigurava ravnopravni pristup znanju, informacijama i kulturnim sadržajima najšireg kruga svojih korisnika.

Smjernice za izgradnju i upravljanje fondom Knjižnice definiraju svrhu, opseg i sadržaj knjižničnog fonda. Njihova je svrha pomoći knjižničarima u:

- nabavi,
- smještaju,
- čuvanju i zaštiti,
- izlučivanju i otpisu.

2. KNJIŽNIČNI FOND

Izgradnja knjižničnog fonda temelji se na stručnim načelima, načelu intelektualne slobode i prava jednakog pristupa informacijama za sve.

Kod nabave nove građe i otpisa uništene, dotrajale i zastarjele građe poštuju se važeći zakoni i propisi: Zakon o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/19, 98/19), Standard za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21), Pravilnik o reviziju i otpisu knjižnične građe (NN 21/02) te Pravilnik o načinu korištenja knjižnične građe i usluga Gradske knjižnice Pregrada.

Prema Standardu za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, knjižni fond gradske knjižnice treba sadržavati 65% beletristike (lijepo književnosti) i 35 % stručne, znanstvene i popularno-znanstvene literature, od koje najmanje 1 % čini referentna građa. U odnosu na dobnu strukturu korisnika, ukupan fond gradske knjižnice treba sadržavati najmanje 25 % knjižne građe za djecu i mlade.

Knjižnica Fond Knjižnice obuhvaća knjižničnu građu za sve korisničke skupine, a formira se na osnovi Standarda za narodne knjižnice, prema profilu i zahtjevima postojećih i potencijalnih korisnika.:

Knjižnica u svojoj nabavnoj politici nastoji zadovoljiti zahtjeve društvene zajednice:

- za tradicionalnom knjižničnom građom,
- za pristupom novim informacijama kao i novim informacijskim tehnologijama,
- za neknjižnom građom (elektroničkom, igračkama...),
- osigurati dostupnost građi i informacijama svim korisnicima,
- sustavnom izgradnjom zavičajne zbirke,

- doprinosom izgradnji knjižničarske struke,
- popularizacijom čitanja s posebnim osvrtom na hrvatsku književnost.

3. NABAVA KNJIŽNIČNE GRAĐE

3.1. Osnovni kriteriji u nabavi knjižnične građe su:

- kriterij vrijednosti (obilježja samih djela)
- kriterij potražnje (prema potrebama korisnika)

3.2. Specifični kriteriji:

- ugled autora i nakladnika
- interes korisnika
- prikladnost formata za korištenje u knjižnici
- prikladnost predmeta, stila, jezika i razine čitanja za ciljane korisnike
- jasnoća, točnost i logičnost predstavljanja
- način obrade teme
- kvaliteta prijevoda
- lektura, korektura
- fizičke karakteristike

Kod izgradnje fonda nastoje se zadovoljiti obrazovne i kulturne potrebe lokalne zajednice, informacijska pismenost, promicanje čitanja kao i razvoj informacijsko-komunikacijskih tehnologija.

3.3. Nabava knjižnične građe

Građa koja se nabavlja treba zadovoljiti opće i specifične kriterije.

Opći kriteriji trebaju zadovoljiti potrebu nabave:

- za tradicionalnom knjižničnom građom,
- za pristupom novim informacijama kao i novim informacijskim tehnologijama,
- za neknjižnom građom (elektroničkom, igračkama...),
- osigurati dostupnost građi i informacijama svim korisnicima,
- sustavnom izgradnjom zavičajne zbirke,

- doprinosom izgradnji knjižničarske struke,
- popularizacijom čitanja s posebnim osvrtom na hrvatsku književnost.

3.4. Vrsta građe koja se nabavlja:

- knjige
- lijepa književnost za djecu, mlađe i odrasle, uključujući lektiru za osnovne i srednje škole
- edukativne i zabavne slikovnice
- popularno-stručni i znanstveni naslovi
- referentna građa i priručnici
- strip
- periodika
- igračke i društvene igre
- elektronička građa i multimedija.

3.5. Zavičajna građa

Zavičajna zbirka sistematski se prikuplja i organizira kao zasebna jedinica unutar Knjižnice. Ona je značajan izvor za povijesni i kulturni razvoj našeg grada i obuhvaća sve što je vezano uz naše područje, od knjiga, publikacija, do sitnog tiska i zemljopisnih karata.

3.6. Načini nabave knjižnične građe:

- kupnja
- otkup Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske
- dar
- zamjena

3.7. Temelji za kupnju knjižnične građe su:

- pregled oglednih primjeraka građe
- odabir iz tiskanih i elektroničkih kataloških ponuda
- prijedlozi korisnika (deziderata)
- praćenje nakladničke ponude putem objava u tisku i na internetu.

4. VREDNOVANJE KNJIŽNIČNOG FONDA

Knjižnične zbirke se neprestano procjenjuju u skladu sa zadaćama Knjižnice i potrebama korisnika.

Kriteriji za vrednovanje su:

- Iskoristivost
- Kvaliteta
- Dostupnost
- Relevantnost
- Količina

5. IZLUČIVANJE I OTPIS KNJIŽNIČNE GRAĐE

Knjižnica redovito pročišćuje svoj fond i otpisuje građu po kriterijima dotrajalosti, zastarjelosti i uništenosti temeljem Pravilnika o reviziji i otpisu knjižnične građe (NN 21/02).

6. PRISTUP GRAĐI

Knjižnična građa dostupna je svim korisnicima. Knjižnično osoblje pomaže korisnicima pri traženju i izboru građe. Knjižnica sudjeluje u međuknjižničnoj posudbi kako bi osigurala građu koju nema u svom fondu.

Pristupom internetu osigurava se dostupnost elektroničkih izvora te se omogućuje pristup određenim online bazama podataka.

7. ZAKLJUČAK

Smjernice nabavne politike se preispituju i ažuriraju ovisno o postavkama koje se s vremenom mijenjaju.

Iz ovih je smjernica vidljivo da Knjižnica nabavlja građu iz svih područja, bez obzira na vjersku, političku, spolnu ili drugu tematiku.

Ravnateljica

Draženka Grgić, dipl. knjižničar